

[Domů](#) » [P-KAP](#) » [Metodická podpora](#) » [Oblasti intervencí](#) » [Odborné vzdělávání a spolupráce škol se...](#) » [ZAJÍMAVOSTI A INSPIRATIVNÍ PŘÍKLADY Z PRAXE](#) » [Odborné praxe – kvalitně, dlouhodobě a klidně i...](#) » [Zahraniční praxe v oborech s výučním listem](#)

Zahraniční praxe v oborech s výučním listem

Projekty krátkodobé, ale i dlouhodobé zahraniční mobility nejsou jen doménou oborů s maturitní zkouškou. Řadě škol, které nabízejí obory s výučním listem, se daří naplnit evropské snahy o to, aby žáci v počátečním odborném vzdělávání mohli realizovat část své přípravy v zahraničí, někdy i formou dlouhodobějšího výjezdu. Žákům se tím otevírají nové obzory, dostávají možnost zažít svůj úspěch a nadchnout se pro obor.

Mezi těmi, kteří v roce 2018 vyjeli v rámci projektu Erasmus+ *Zabraňme tepelným ztrátám: Okna* na dlouhodobější stáž, konkrétně na 4 měsíce do Německa, bylo celkem 13 žáků [Střední školy stavební v Třebíči](#), 5 zedníků, 4 truhlářky, 2 tesaři, 1 elektrikář a 1 instalatér. Jejich stáž se uskutečnila ve stavebnických podnicích v Dolním Bavorsku ve spolupráci s Staatliches Berufliches Schulzentrum Pfarrkirchen. Šlo o absolventy maturitních i učebních oborů, kteří pokračují v ročním studiu dalšího učebního oboru – Truhlář, Tesař, Zedník a Instalatér.

Dlouhodobá zahraniční mobilita je v trebičské škole vnímána jako prestižní záležitost. Podle Mgr. Dany Michálové, koordinátorky projektu Erasmus+, mobilita dokonale zapadla do ambice školy o rozšíření internacionalizačních aktivit. Především také kvůli možnost využití spolehlivého zahraničního partnera, díky německému duálnímu systému vzdělávání, jeho úzké vazbě na trh a snaze umístit „jednoletáky“ do dobrých firem, kde získají kvalitní praxi i potřebné dovednosti. („Jednoletáci“ jsou absolventi maturitních i učebních oborů přijatí ke studiu dalšího oboru, jako např. absolvent Stavebnictví do oboru Zedník, absolvent Technická zařízení budov do oboru Instalatér). Některé ukončené obory umožňují přijetí do druhého ročníku, jiné rovnou do třetího ročníku učebního oboru. V průběhu školního roku absolvují žáci odbornou praxi ve firmách, před závěrečnými zkouškami kontrolní kurz pod vedením učitelů odborného výcviku ve školních dílnách.

Dana Michálová říká, že bez prostředků EU by tato aktivita určitě realizována nebyla: „Ačkoli byly již dříve zvažovány dlouhodobé mobility v zahraničí, návrhy narážely buď na nemožnost financovat přípravnou fázi z vlastních zdrojů, nebo i na malý zájem ze strany studentů.

Poskytnutý grant a finanční příspěvek dodal účastníkům potřebnou jistotu, nebyli odkázaní na svůj eventuální budoucí výdělek či vlastní zdroje. Přihlášení se k principům ECVET nám v mnoha ohledech ulehčilo vyjednávání, neboť nastavilo pravidla, jak mobilitu připravit. Všechny zúčastněné strany (vysílající organizace, německá škola, koncový podnik a účastník) měly jasně dané role, definované požadavky pro praxi a její výstupy.“

Dlouhodobé stáže v Německu současně naplnily jeden z cílů Evropské internacionalizační strategie – rozšíření internacionalizačních aktivit. Jsou také plně v souladu s ŠAP a jeho cíli – umožnit studentům během studia absolvovat zahraniční mobilitu. Stáže zvyšují školu prestiž v očích veřejnosti. Z hlediska přínosů pro školu je nezanedbatelná zkušenost týkající se fungování zahraničních škol a firem, která škola poskytuje informace cenné pro její další rozvoj.

Příprava a vyhodnocení stáže

Aby byla podpořena kvalita obsahu stáže, jeho relevance směrem k oboru vzdělání a v neposlední řadě i uznání po návratu, vytvářel konkrétní obsah tým pedagogů školy, který absolvoval přípravnou návštěvu v přijímající organizaci i v koncových podnicích. Klíčovou roli hrála kontaktní osoba, která využila předešlých zkušeností a osobních vazeb získaných z předchozích projektových aktivit obou partnerských organizací. Samotné jednotky výsledků učení a hodnotící záznamy vytvářel po návštěvě koncových podniků učitel odborných předmětů za pomoci ostatních kolegů. Nedílnou součástí týmu byl za německou stranu vedoucí sekce stavebního vzdělávání ve škole, kontaktní osoba, spojka mezi firmami a vysílající školou, pro stážisty mentor, osoba pověřená hodnocením stáže.

Po návratu mohla být stáž žákům bez obav plně uznána, na základě hodnocení z firmy pak dostali známku z odborné praxe na pololetní vysvědčení. „O tom, co na pracovištích konkrétně dělají, jsme měli průběžné informace přímo od stážistů díky týdenním reportům, vycházeli jsme rovněž z hodnocení a postřehů od určené kontaktní osoby, mentora,“ dodává paní Michálková.

Častou obavou a současně i bariérou bývá jazyková vybavenost účastníků. Z třebíčské školy vyjžděli žáci, kteří disponovali dobrými dovednostmi a škola navíc ještě vyjždějším stážistům stanovila povinnost využít nástroj OLS (online jazykovou podporu) v minimálním rozsahu 10 hodin měsíčně. Sami účastníci však po návratu poukázali na vhodnost alespoň minimální jazykové přípravy

v němčině. Na základě zpětné vazby proto škola připravila pro budoucí stážisty jazykový a kulturní kurz pod vedením vyučujících němčiny.

Jak krátkodobé, tak dlouhodobé stáže škola vnímá jako exkluzivní záležitost pro studenty, kteří zvládnou pracovat nad rámec vzdělávacích plánů, ochotné na sobě pracovat při přípravě na stáž i mimo vyučování. Kritérium výběru účastníku nepodmiňují studijní výsledky, ale odvedenou práci v přípravách na výjezd. Do přípravy vstupují všichni přihlášení a konečná skladba účastníků vykristalizuje až zhruba po dvou třetinách absolvované přípravy.

Další plány: stínování pedagogů v zahraničí

Aktivita programu Erasmus+, tzv. ErasmusPro umožňuje vysílat na dlouhodobé stáže do zahraničí také absolventy. Paní Michálková říká, že preferují vysílání žáků nebo čerstvých absolventů. Absolventy bez právního vztahu ke škole nemají v úmyslu vysílat. „Byla by to komplikace směrem k sociálnímu a zdravotnímu pojištění, pojištění na cesty, vztah k účastníkovi by byl jen na základě Účastnické dohody bez dalšího očekávaného dopadu směrem ke škole – bylo by limitováno také využití pro reprezentaci školy, propagační akce apod. Stáž absolventů by pro školu byla jen statistickou položkou“.

Začlenění dlouhodobých praxí do maturitních a nástavbových oborů podle koordinátorky Michálkové ve škole zatím nezvažují: „S ohledem na organizaci školního roku a k výukovým plánům by to bylo komplikované a od stážistů by to vyžadovalo vlastně dvojí práci – na stáži a zároveň držet krok s tempem teoretické výuky ve škole. Ačkoli jsou některé výukové materiály dostupné v e-studovně, bylo by nutné dokonale propracovat systém výuky studentů na [stáži](#)“.

Škola rovněž plánuje na jaro 2020 týdenní stáž učitelů v Německu, konkrétně aktivitu stínování. K přípravě učitelských mobilit hodlají využít právě zpětnou vazbu z dlouhodobých stáží absolventů v podnicích.

Projekty Erasmus Pro

O realizaci zahraničních pobytů je mezi školami tradičně vysoký zájem, možnost získat zahraniční zkušenost v průběhu studia je stále vnímána jako atraktivní prvek i při samotné volbě školy. Nejvyužívanější možnost pro realizaci mobilit jednotlivců je program Erasmus+. Zájem škol však několikanásobně převyšuje možnosti programu, a to i přes to, že prostředky se od roku 2014 výrazně navýšily. Počínaje **Výzvou 2018** je možné využívat také aktivitu Erasmus Pro, která podporuje mobilitu žáků v minimální délce trvání od 3 do 12 měsíců a účastnit se jí mohou i absolventi školy (až do jednoho roku po ukončení studia). ErasmusPro je reakcí na výzvy Evropského parlamentu, podniků a dalších zúčastněných stran v oblasti odborného vzdělávání a přípravy ke zvýšení kvality, atraktivity a zaměstnatelnosti účastníků odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím dlouhodobých pracovních stáží v zahraničí.

Možnosti dlouhodobé mobility ve Výzvě 2018 využilo v ČR v projektech KA 102 a KA 116 celkem 209 osob, studujících, kteří tvoří jen 5,1 % všech účastníků mobilit. První tři příčky z pohledu nejčastějších výjezdů obsadily Irsko, Velká Británie a Německo. Nejvíce účastníků vyjelo na tři měsíce.

INSPIRACE PRO ŠKOLNÍ AKČNÍ PLÁNY

Odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Při plánování dlouhodobé žákovské zahraniční mobility je důležité věnovat přípravě pozornost z hlediska formulace odborných cílů mobility a následného ověření jejich naplnění:

- Tým pedagogů, který formuluje cíle mobility z hlediska odborného vzdělávání, by měl být seznámen s konkrétní situací v přijímající škole i podnicích, v nichž se stáže uskutečňují. Výrazným přínosem je využívání principů [ECVET](#) a pro přípravu dalších ročníků i zpětná vazba od účastníků.
- U dlouhodobých stáží je pro žáky i školu důležité propracovat pravidla uznávání výsledků odborné praxe jako součásti školního hodnocení (kromě zmíněných prvků ECVET má význam průběžný kontakt se zahraničními partnery, u nichž mobilita probíhá, i se samotnými žáky).
- V případně dlouhodobých mobilit by neměla být podceňována ani jazyková vybava žáků po stránce odborné terminologie, ale i běžné komunikace – zde se otevírá prostor **pro propojení s oblastí Rozvoj výuky cizích jazyků**.

Kariérové poradenství včetně prevence předčasných odchodů ze vzdělávání

Zajímavým přínosem, který žáci ve zpětné vazbě často uvádějí, je i možnost poznat pracovní návyky, morálku a firemní kulturu v zahraničí. Vnímají, jak vedení jedná se zaměstnanci, co si mohou zaměstnanci dovolit, jaké mají benefity, jaká je atmosféra a klima na pracovištích, jak spolu lidé komunikují, jestli je potřeba být více týmovým hráčem nebo jen sám za sebe. Pokud už absolvovali praktickou přípravu na českých pracovištích, mohou porovnat specifika a odlišnosti, rozdílné postupy či způsoby práce, či naopak prvky, které se se situací na pracovištích zaměstnavatelů v ČR shodují. V rámci kariérového poradenství lze s těmito zkušenostmi dále pracovat.

Další články na téma: Odborné praxe – kvalitně, dlouhodobě a klidně i v zahraničí

Odborné praxe v oborech kategorie M obecně trpí tím, že připomínají spíš delší exkurzi než reálnou ochutnávku budoucí profese a praktické ověření školou poskytnutého vzdělání. Zkušenosti ze škol ukazují, že ke kvalitě praxí přispívá navýšení jejich celkové délky, plánování a konkretizace obsahu praxí, zajištění zpětné vazby z proběhlé praxe – s uvedenými prvky stoupá přidaná hodnota praxe pro firmu i pro žáka. Důležitým prvkem kvality je také participace žáka na celém procesu zajištění praxe a s tím související motivace žáka.

Foto: archiv SŠ stavební Třebíč

Zdroj:

<http://www.nuv.cz/p-kap/zahranicni-praxe-v-oborech-s-vyucnim-listem>